

**ЛУБЕНСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(позачергова вісімнадцята сесія восьмого скликання)**

РІШЕННЯ

02 червня 2022 року

**Про затвердження Положення про державний
контроль за використанням та охороною земель
на території Лубенської територіальної громади**

З метою забезпечення ефективного контролю за використанням та охороною земель на території Лубенської територіальної громади, керуючись статтею 188 Земельного кодексу України, статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законами України «Про державний контроль за використанням та охороною земель», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» «Про охорону земель», пунктом 1 прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин»

міська рада вирішила:

1. Затвердити Положення про державний контроль за використанням та охороною земель на території Лубенської територіальної громади, що додається.
2. Контроль за виконанням даного рішення покласти на заступника Лубенського міського голови Бредун С.І. та постійну депутатську комісію з питань земельних ресурсів.

Лубенський міський голова

Олександр ГРИЦАЄНКО

Затверджено рішенням
Лубенської міської ради
від 02 червня 2022 року

ПОЛОЖЕННЯ

про державний контроль за використанням та охороною земель на території Лубенської територіальної громади

Це Положення визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного контролю у сфері відносин, пов'язаних із використанням та охороною земель, повноваження уповноважених осіб на здійснення державного контролю права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного контролю.

У цьому Положенні нижчезазначені терміни вживаються в такому значенні:

державний контроль - діяльність уповноважених осіб в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства щодо ефективного використання та охорони земель на території Лубенської територіальної громади.

заходи державного нагляду контролю - планові та позапланові заходи, які здійснюються у формі перевірок, оглядів, обстежень та в інших формах, визначених законом;

інтегрована автоматизована система державного нагляду (контролю) - єдина автоматизована система збирання, накопичення та систематизації інформації про заходи державного нагляду (контролю), призначена для узагальнення та оприлюднення інформації про заходи державного нагляду (контролю), координації роботи органів державного нагляду (контролю) щодо здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю), моніторингу ефективності та законності здійснення заходів державного нагляду (контролю);

створення перешкод уповноваженим особам при здійсненні заходів державного контролю - невиконання законних вимог уповноважених осіб на здійснення контролю за використанням та охороною земель або недопущення таких осіб цього органу до здійснення заходів державного контролю, підстави яких визначені законом;

суб'єкт господарювання – юридичні особи, фізичні особа-підприємці, громадяни, які є власниками чи користувачами земельних ділянки на території Лубенської територіальної громади;

треті особи - юридичні та фізичні особи (адвокати, аудитори, громадські об'єднання в особі їх уповноважених представників та інші), які залучаються суб'єктами господарювання або уповноваженими особами в ході здійснення заходів державного контролю.

уповноважена особа – особа, на яку, відповідно до розпорядження Лубенського міського голови покладено обов'язок по здійсненню державного контролю за використанням та охороною земель.

Загальні положення

Основними завданнями державного контролю за використанням та охороною земель є:

забезпечення реалізації повноважень Лубенської міської ради у сфері охорони та раціонального використання земель територіальної громади;

забезпечення дотримання суб'єктами господарювання земельного законодавства України при використанні земель;

запобігання порушенням законодавства України у сфері використання та охорони земель, своєчасне виявлення таких порушень і вжиття відповідних заходів щодо їх усунення;

вжиття заходів, спрямованих на раціональне використання земель, розташованих у межах Лубенської територіальної громади, забезпечення особливого режиму використання земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, земель водного і лісового фонду;

забезпечення дотримання суб'єктами господарювання умов використання земель, що визначені у документах, які посвідчують речові права на земельні ділянки;

забезпечення контролю за проведенням землеустрою, виконанням запроектованих заходів із землеустрою і дотриманням вимог, встановлених законами України та нормативно-правовими актами, при розробці документації із землеустрою.

Особи, уповноважені здійснювати державний контроль за використанням та охороною землі у своїй діяльності керуються Конституцією України, Земельним кодексом України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державний контроль за використанням та охороною землі», «Про землеустрій», «Про охорону земель», «Про оренду землі», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та іншими законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, рішеннями Лубенської міської ради, іншими нормативно-правовими актами та цим Положенням.

Державний контроль здійснюється за місцем розміщення земельної ділянки, або у приміщеннях, що перебувають у власності (користуванні) виконавчих органів та посадових осіб Лубенської міської ради.

Планові та позапланові заходи здійснюються в робочий час.

Уповноваженій особі забороняється здійснювати державний контроль щодо суб'єктів господарювання, з якими (або із службовими особами яких) посадова особа перебуває в родинних стосунках, або в разі виникнення у неї конфлікту інтересів згідно із законодавством у сфері запобігання і протидії корупції.

Уповноважені особи та суб'єкти господарювання мають право фіксувати процес здійснення планового або позапланового заходу чи кожен окрему дію засобами аудіо- та відеотехніки, не перешкоджаючи здійсненню такого заходу.

Невиконання приписів, розпоряджень та інших розпорядчих документів уповноваженої особи тягне за собою застосування штрафних санкцій до суб'єкта господарювання згідно із законом.

Уповноважені особи з метою з'ясування обставин, які мають значення для повноти проведення заходу, здійснюють у межах повноважень, передбачених законом, огляд територій або приміщень, які знаходяться на земельній ділянці, що підпадає під здійснення заходів контролю, а також будь-яких документів чи предметів, якщо це передбачено законом.

Плановий чи позаплановий захід щодо суб'єкта господарювання - юридичної особи має здійснюватися у присутності керівника або особи, уповноваженої керівником. Плановий чи позаплановий захід щодо фізичної особи – підприємця або громадянина має здійснюватися за його присутності або за присутності уповноваженої ним особи.

Перед початком здійснення державного контролю уповноважена особа вносить запис до журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) (за наявності такого журналу у суб'єкта господарювання).

Планові заходи зі здійснення державного контролю

Планові заходи здійснюються відповідно до річних планів, що затверджуються Управлінням з питань комунального майна та земельних відносин не пізніше 1 грудня року, що передуює плановому.

Плановим періодом вважається рік, який обчислюється з 1 січня по 31 грудня планового року.

Плани здійснення заходів державного контролю на наступний плановий період повинні містити дати початку кожного планового заходу державного контролю та строки їх здійснення.

Річні плани планових заходів готуються із врахуванням вимог, викладених у Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Вимоги до оформлення річних планів здійснення заходів державного контролю, внесення змін до них та звіту щодо їх виконання визначаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності.

Уповноважені особи визначають перелік питань для здійснення планових заходів, що затверджується наказом Управлінням з питань комунального майна та земельних відносин.

Щороку до 1 квітня уповноважені особи готують звіти про виконання річних планів заходів державного контролю за попередній рік.

Уповноважені особи здійснюють планові заходи з державного контролю за умови письмового повідомлення суб'єкта господарювання про проведення планового заходу не пізніше як за десять днів до дня здійснення цього заходу.

Повідомлення повинно містити:

дату початку та дату закінчення здійснення планового заходу;

найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця або громадянина, щодо яких здійснюється захід;

дані про уповноважену особу, яка буде здійснювати заходи контролю.

Повідомлення надсилається рекомендованим листом та/або за допомогою електронного зв'язку або вручається особисто під розписку керівнику чи уповноваженій особі суб'єкта господарювання.

Строк здійснення планового заходу не може перевищувати десяти робочих днів.

Позапланові заходи зі здійснення державного контролю

Підставами для здійснення позапланових заходів є:

подання суб'єктом господарювання письмової заяви до Лубенської міської ради про здійснення заходу державного контролю за його бажанням;

перевірка виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виданих за результатами проведення попереднього заходу уповноваженою особою; звернення фізичних, юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців, в яких наведена інформація про порушення земельного законодавства чи можливість виникнення ситуацій, що негативно вплинуть на стан земельних ресурсів громади;

отримана інформація від органів державної виконавчої влади та виконавчих органів Лубенської міської ради про порушення земельного законодавства України;

отримана інформації щодо самовільного зайняття землі або використання її без оформленого у встановленому законодавством України порядку відповідного речового права на земельну ділянку.

отримана інформації про нецільове використання земель громади;

отримана інформації про протиправну зміну виду угідь;

інформація про неналежне виконання умов договорів оренди земельних ділянок комунальної власності;

публікації у засобах масової інформації матеріалів, що свідчать про порушення земельного законодавства України;

доручення Лубенської міської ради чи Лубенського міського голови про перевірку суб'єктів господарювання (об'єктів у вигляді земельних ділянок) у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та інтересів громади;

Суб'єкт господарювання повинен ознайомитися з підставою проведення позапланового заходу з наданням йому копії наказу на проведення заходу контролю.

Строк здійснення позапланового заходу не може перевищувати десяти робочих днів.

Розпорядчі документи уповноважених осіб державного контролю

Для здійснення планового або позапланового заходу Управління з питань комунального майна та земельних відносин видає наказ, який має містити прізвище, ім'я та по-батькові уповноваженої особи, найменування суб'єкта господарювання, щодо якого буде здійснюватися захід, предмет перевірки, дата початку та дата закінчення заходу, тип заходу (плановий або позаплановий), форма заходу (перевірка, обстеження, огляд, тощо).

Перед початком здійснення заходу уповноважена особа зобов'язана пред'явити суб'єкту господарювання або уповноваженій ним особі копію наказу про здійснення заходу та службове посвідчення, що засвідчує уповноважену особу.

Уповноважена особа без наказу на здійснення заходу та службового посвідчення не має права здійснювати державний контроль суб'єкта господарювання.

Суб'єкт господарювання має право не допускати уповноважених осіб до здійснення заходу, якщо вони не пред'явили документів, передбачених цим пунктом.

За результатами здійснення планового або позапланового заходу уповноважена особа складає акт, який повинен містити такі відомості:

дату складення акта;

тип заходу (плановий або позаплановий);

форма заходу (перевірка, обстеження, огляд тощо);

посаду, прізвище, ім'я та по батькові уповноваженої особи, яка здійснила захід;

найменування або прізвище, ім'я та по батькові суб'єкта господарювання, щодо діяльності якого здійснювався захід.

Уповноважена особа зазначає в акті стан виконання вимог законодавства суб'єктом господарювання, а в разі невиконання - детальний опис виявленого порушення з посиланням на відповідну вимогу законодавства.

У разі створення суб'єктом господарювання перешкод уповноваженій особі при здійсненні заходів державного контролю в акті обов'язково зазначається опис дій чи бездіяльності, що призвели до створення таких перешкод, з посиланням на відповідні норми закону.

В останній день перевірки два примірники акта підписуються уповноваженою особою, яка здійснювала захід, та суб'єктом господарювання або уповноваженою ним особою, якщо інше не передбачено законом.

Якщо суб'єкт господарювання не погоджується з актом, він підписує акт із зауваженнями.

Зауваження суб'єкта господарювання щодо здійснення державного контролю є невід'ємною частиною акта.

У разі відмови суб'єкта господарювання підписати акт уповноважена особа вносить до такого акта відповідний запис.

Один примірник акта вручається суб'єкту господарювання або уповноваженій ним особі в останній день заходу державного контролю, а другий зберігається в Управлінні з питань комунального майна та земельних відносин.

На підставі акта, складеного за результатами здійснення заходу, в ході якого виявлено порушення вимог законодавства, уповноважена особа, за наявності необхідності вжиття заходів реагування, протягом п'яти робочих днів з дня завершення здійснення заходу державного контролю складає припис щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу.

Припис - обов'язкова для виконання у визначені строки письмова вимога уповноваженої особи суб'єкту господарювання щодо усунення порушень вимог законодавства. Припис не передбачає застосування санкцій щодо суб'єкта господарювання. Припис видається та підписується уповноваженою особою, яка здійснювала перевірку.

У разі відмови суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи від отримання припису щодо усунення порушень вимог законодавства він направляється рекомендованим листом.

У разі виконання в повному обсязі та у встановлений строк припису про усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу контролю, фінансові та адміністративні санкції, заходи реагування до суб'єкта господарювання, його посадових осіб не застосовуються.

Повноваження, права та обов'язки уповноважених осіб

До повноважень уповноважених осіб належить здійснення державного контролю за використанням та охороною земель, а саме за:

виконанням власниками і користувачами земель комплексу необхідних заходів із захисту земель від заростання бур'янами, чагарниками;

дотриманням режиму експлуатації протиерозійних, гідротехнічних споруд, а також вимог законодавства щодо збереження захисних насаджень і межових знаків;

виконанням землевласниками та землекористувачами вимог щодо використання земель за цільовим призначенням, розміщенням, проектуванням, будівництвом,

введенням в дію об'єктів, що негативно впливають на стан земель, експлуатацією, збереженням протиерозійних гідротехнічних споруд, захисних лісонасаджень;

дотримання суб'єктами господарювання вимог земельного законодавства України та нормативно-правових актів Лубенської міської ради щодо використання земель;

виконання умов договорів оренди землі, договорів тимчасового користування землею та виконання орендарями (користувачами) обов'язків відповідно до укладених договорів оренди землі, у тому числі своєчасного та повного внесення орендної плати (плати за користування земельними ділянками);

впровадженням заходів, передбачених документацією із землеустрою;

дотриманням встановленого законодавством України порядку визначення та відшкодування збитків, завданих суб'єктами господарювання, які використовують земельні ділянки комунальної власності за відсутності зареєстрованого у встановленому законодавством України порядку відповідного речового права на земельну ділянку;

дотриманням строків повернення Лубенській міській раді земельних ділянок після припинення у встановленому порядку права користування земельною ділянкою та обов'язкового виконання заходів щодо приведення їх у стан, придатний для подальшого використання за цільовим призначенням.

дотриманням обмежень (обтяжень) використання земельних ділянок.

Уповноважені особи в межах повноважень, передбачених законом, під час здійснення державного контролю мають право:

вимагати від суб'єктів господарювання усунення виявлених порушень вимог законодавства;

вимагати припинення дій, які перешкоджають здійсненню державного контролю;

надавати (надсилати) суб'єктам господарювання обов'язкові для виконання приписи про усунення порушень і недоліків;

застосовувати санкції до суб'єктів господарювання, їх посадових осіб та вживати інших заходів у межах та порядку, визначених законом;

вимагати та отримувати, у встановленому законодавством України порядку, від виконавчих органів та посадових осіб Лубенської міської ради, органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій всіх форм власності, фізичних осіб — підприємців, громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства, іноземних юридичних осіб, у власності чи в користуванні яких перебувають земельні ділянки, документи, матеріали та іншу інформацію, необхідну для виконання покладених на них завдань.

безперешкодно обстежувати земельні ділянки щодо дотримання умов їх використання та охорони відповідно до законодавства України;

проводити фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку як допоміжний засіб для запобігання порушенням земельного законодавства України та фіксації відповідних порушень.

Уповноважені особи під час здійснення заходів державного контролю зобов'язані:

повно, об'єктивно та неупереджено здійснювати державний контроль у межах повноважень, передбачених законом;

дотримуватися ділової етики у взаємовідносинах із суб'єктами господарювання, утримуватися від необґрунтованих висновків щодо відповідності поведінки суб'єктів господарювання вимогам законодавства, неправомірного та необґрунтованого застосування санкцій до суб'єктів господарювання;

не втручатися і не перешкоджати здійсненню господарської діяльності під час здійснення заходів державного контролю, якщо це не загрожує життю та здоров'ю людей, не спричиняє небезпеки виникнення техногенних ситуацій і пожеж;

забезпечувати нерозголошення комерційної таємниці та конфіденційної інформації суб'єкта господарювання, що стає доступною їм у ході здійснення державного контролю;

ознайомити суб'єкт господарювання або уповноважену ним особу з результатами державного контролю в строки, передбачені законом;

у межах своєї компетенції надавати суб'єкту господарювання консультаційну підтримку з питань здійснення державного контролю;

дотримуватися встановлених законом принципів, вимог та порядку здійснення державного контролю у сфері господарської діяльності;

не перешкоджати праву суб'єктів господарювання на будь-який законний захист, у тому числі третіми особами;

подавати (за необхідності) центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, достовірну інформацію, документи, матеріали і передбачені цим Законом звіти про здійснені заходи державного контролю у сфері господарської діяльності.

Уповноважені особи зобов'язані вносити до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) визначені законом відомості про здійснені заходи державного контролю.

Уповноважені особи зобов'язані дотримуватись Конституції України, законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, рішень Лубенської міської ради, інших нормативно-правових актів.

Повноваження Управління з питань комунального майна та земельних відносин

Управління з питань комунального майна та земельних відносин, за результатами діяльності уповноважених осіб, на підставі обґрунтованих подань має право:

а) вносити до Лубенської міської ради та її виконавчого комітету клопотання щодо:

приведення у відповідність із законодавством прийнятих рішень з питань регулювання земельних відносин, використання та охорони земель;

припинення будівництва та експлуатації об'єктів у разі порушення вимог земельного законодавства України до повного усунення виявлених порушень і ліквідації їх наслідків;

припинення права користування земельною ділянкою відповідно до закону;

б) звертатися до суду з позовами про відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, повернення самовільно чи тимчасово зайнятих земельних ділянок, строк користування якими закінчився, а також про відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття

земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням та без належного оформлення прав користування землями комунальної власності:

в) вживати відповідно до закону заходів щодо повернення самовільно зайнятих земельних ділянок їх власникам або користувачам;

г) здійснювати інші повноваження відповідно до закону.

Відповідальність уповноважених осіб

Шкода, завдана суб'єкту господарювання незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю уповноваженої особи, відшкодовується за рахунок коштів міського бюджету, незалежно від вини такої особи.

Уповноважена особа несе відповідальність у порядку регресу в розмірі виплаченого з бюджету відшкодування у зв'язку з незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю такої особи.

Права та обов'язки суб'єкта господарювання при здійсненні заходів з державного контролю визначені Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Відповідальність суб'єктів господарювання

Невиконання приписів щодо усунення порушень вимог законодавства, виявлених під час здійснення заходу державного контролю, тягне за собою застосування до суб'єкта господарювання штрафних санкцій у порядку, встановленому законом.

У разі застосування санкцій за порушення вимог законодавства, зокрема, якщо законом передбачаються мінімальні та максимальні розміри санкцій, враховується принцип пропорційності порушення і покарання. Санкція, що застосовується до суб'єкта господарювання при першому порушенні, не може бути вищою за мінімальну санкцію, передбачену відповідним законом.

Суб'єкт господарювання, посадові особи суб'єкта господарювання - юридичної особи не несуть відповідальності за відмову надавати пояснення щодо діяльності суб'єкта господарювання.

Оскарження рішень уповноважених осіб

Суб'єкт господарювання має право звернутися до суду щодо оскарження рішень уповноваженої особи.

Секретар Лубенської міської ради

Маргарита КОМАРОВА